

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 12

*Матеріали X Всеукраїнської
науково-практичної конференції
“Історія, сучасність, зарубіжний досвід”
м. Київ, МАУП, 6 листопада 2014 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2014

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 8 від 24.09.14)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук., проф.;
А. А. Ізнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук., проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук., проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук., проф.;
К. В. Муравйов, канд. юрид. наук., доц.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Л. В. Романова, д-р екон. наук, проф.;
В. Є. Сафонова, д-р екон. наук;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соц. наук, проф.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук., проф.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 12: Матеріали Х Всеукр. наук.-практ. конф. “Історія, сучасність,
зарубіжний досвід”, 6 листоп. 2014 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова)
[та ін.]. — 2014. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано статті учасників науково-практичної конференції, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — становленню України як держави. Розглядається формування державності в Україні у різні періоди історії та в різних аспектах.

Для науковців і державних службовців, політиків і політологів, викладачів і студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і суспільства.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Міхатуліна О. М. Державне регулювання господарської діяльності в сучасних умовах ринку	173	Заверуха В. Г. Теоретичні основи конституціоналізму	206
Гринчак Н. А. Правове регулювання проектної інвестиційної діяльності: вітчизняний та зарубіжний досвід.....	176	Питручак Ю. К. Домінантні вектори розвитку регіонального туризму в Україні	208
Чорна М. Ф., Доносо Варгас Дієго Хосе, Доносо Варгас Сантьяго Феліпе Інформаційна безпека України в умовах сучасної інформаційної війни	179	Бойко С. С. Етапи формування та еволюції громадянського суспільства	210
Шестак М. Л. Інвестиційна політика у сучасній Україні в контексті формування ринкової економіки.....	183	Чмир О. Б. Національне народовладдя: сутність та основні виміри.....	213
Лісовська Ю. П. Адміністративно-правова складова інформаційної безпеки.....	185	Головченко В. В. Правова культура і український менталітет: історія та сучасність.....	217
Кіров О. Ф. Правова природа відносин з корпоративного інвестування: специфіка прояву та елементи	188	Шусть В. В. Формування політичних цінностей молоді як першочергове завдання побудови демократичного суспільства	221
Вовк С. В. Правовий режим корпоративних пайових цінних паперів.....	190	Слободян С. І. Зміна методів комунікацій соціальних і політичних фігурантів	224
Губіна О. О. Правова основа надання податкових пільг суб'єктам господарювання.....	193	Монько Г. М. Держава та громадянське суспільство: шляхи та проблеми взаємодії.....	227
Климчук С. А. Регіональні детермінанти стратегії розвитку підприємств альтернативної енергетики в контексті агробіоенергетичного альянсу	195	Янюк Е. В. Задачи и проблемы студенческого самоуправления	231
Солтис В. Ю. Нормативно-правова база зовнішньої політики Німеччини після об'єднання країни.....	198	Захожай В. Б., Казак О. О. Інвестиційна діяльність машинобудівних підприємств як об'єкт статистичного дослідження	233
Лісовол Є. В. Виконавча влада в системі державної влади в Україні	202	Романова Л. В. До проблеми формування концепції аграрного маркетингу.....	235
Лозинська І. В. Забезпечення конституційних прав громадян при проведенні фінансового контролю	204	Рижиков В. С. Економіко-правове значення управлінського обліку для організації ефективного фінансово-правового менеджменту на підприємствах в сучасних економічних реаліях	239

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВЕ ЗНАЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОГО ФІНАНСОВО-ПРАВОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ РЕАЛІЯХ

Становлення і розвиток української державності, вип. 12, с. 239–241

Сьогодні в наукових та підприємницьких колах керівників вищої ланки, у сучасній науковій вітчизняній та зарубіжній спеціальній економічній літературі відбувається дискусія про місце і роль управлінського обліку в системі управління підприємством. У контексті зазначеної проблематики існує значна кількість наукових досліджень і практичних розробок як зарубіжних так і вітчизняних науковців Апчерч А., Датар Ш., Друді К., Фостер Дж., Хорнгрен Ч., Яругова А., Вахрушина М. А., Голов С. Ф., Карпова Т. П., Нападівська Л. В., Пушкар М. С., Чумаченко М. Г., Карпенко О. В. та ін.

Незважаючи на величезну кількість наукових робіт із тематики управлінського обліку, особливо у вітчизняних публікаціях, недостатньо висвітлено значення та сутність управлінського обліку для становлення ефективного управління сучасних підприємством в умовах ринкової економіки і орієнтації законодавства та уніфікації обліку до міжнародних стандартів.

Сутність управлінського обліку визначено в ст. 1 Закону України від 16.07.99 р. № 996-XIV “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” (далі — Закон про бухоблік) внутрішньогосподарський (управлінський) облік — система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством [2].

В свою чергою можна сказати, що бухгалтерський облік — процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень.

Відповідно до (п. 5 ст. 8 Закону про бухоблік підприємство самостійно розробляє систему та форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій. Але питання методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності (п. 2 ст. 6 Закону про бух облік) регулює Міністерство фінансів України, яке затверджує національні положення (станданти) бухгалтерського обліку, інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності [2].

Ільїна С. Б., Т. С. Журба зазначають, що управлінський облік — підсистема бухгалтерського обліку, яка в рамках однієї організації забезпечує її управлінський апарат інформацією, що використовується для планування, власне управління і

контролю над діяльністю організації. Цей процес включає виявлення, вимірювання, збір, аналіз, підготовку, інтерпретацію, передачу і прийом інформації, необхідної управлінському апарату для виконання його функцій [3].

Управлінський облік — це процес виявлення, вимірювання, нагромадження, аналізу, підготовки, інтерпретації та передачі інформації, що використовується управлінською ланкою для планування, оцінки і контролю всередині організації та для забезпечення відповідного підзвітного використання ресурсів [1, с. 209].

Управлінський облік — це економічна система, пов'язана із підготовкою та забезпеченням системи управління інформацією при здійсненні інвестиційної, операційної та фінансової діяльності, яка дозволяє розробляти та в комплексі приймати найбільш ефективні оперативні, тактичні стратегічні рішення на різних рівнях управління підприємством [4, с. 35–36].

Завданням управлінського обліку, на думку професора Фаріона І. Д. та Писаренка Т. М. є складання звітів, інформація яких призначена для власників підприємства, його керівників (менеджерів) та інших внутрішніх користувачів інформації [6, с. 12].

Більш повний і деталізований перелік таких завдань наводить професор Пушкар М. С. Основними завданнями управлінського обліку, на його думку, є [5, с. 229]:

- складання кошторисів на виробництво продукції;
- облік витрат на виробництво паралельно за багатьма напрямками (цех, дільниця, бригада, виріб, елемент, стаття калькуляції);
- визначення об'єктів калькулювання, калькуляційних одиниць;
- вибір методів обліку витрат на виробництво і калькулювання собівартості продукції;
- складання планових і звітних калькуляцій;
- аналіз відхилень від норм витрат;
- групування відхилень за причинами і винуватцями;
- забезпечення інформації для управління про відхилення від норм;
- визначення собівартості продукції, норми прибутку, рентабельності;
- аналіз собівартості продукції і виявлення резервів її зниження;
- автоматизація обліку, калькулювання і аналізу собівартості продукції.

На підприємстві в сучасних умовах ринкової економіки значення управлінського обліку є досить значним в системі обліку, планування, контролю, аналізу даних про витрати й результати господарської діяльності в розрізі необхідних для управління об'єктів, оперативного прийняття на цій основі різних управлінських рішень з метою оптимізації фінансових результатів діяльності підприємства.

Література

1. Голов С. Ф., Єфіменко В. І. Фінансовий та управлінський облік. — К.: ТОВ “Автоінтерсервіс”, 1996. — 544 с.
2. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 р. № 996-XIV із змінами і доповненнями (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 40, ст. 365.
3. Ільїна С. Б. Контролінг процесів господарської діяльності в харчовій промисловості: навч. посібник / С. Б. Ільїна, Т. С. Журба. — К.: Професіонал, 2008. — 592 с.

4. *Нападовська Л. В.* Управлінський облік: Монографія. — Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. — 450 с.
5. *Пушкар М. С.* Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічні аспекти): Монографія. — Тернопіль: Економічна думка, 1999. — 423 с.
6. *Фаріон І. Д., Писаренко Т. М.* Бухгалтерський управлінський облік: Навчальний посібник / За ред. д-р екон. наук, проф. І. Д. Фаріона. — Тернопіль: Економічна думка, 2003. — 566 с.